

ZONE DE PROTECȚIE STRICTĂ (OBIECTIV 10%) ABORDARE STRATEGICĂ & CRITERII DE IDENTIFICARE

A. ABORDAREA STRATEGICĂ INTEGRĂ A PROCESULUI (ELEMENTE-CHEIE)

B. CRITERII PROPUSE PENTRU IDENTIFICAREA ZONELOR POTENȚIALE DE PROTECȚIE STRICTĂ

A.1 MECANISME COMPENSATORII - CADRUL JURIDIC

 Primul pas major, crearea cadrului legislativ național pentru a asigura **funcționalitatea plăților compensatorii** și **facilitarea** investițiilor verzi ca alternativă pentru **dezvoltarea durabilă a comunităților locale**. *“Este deosebit de important să se respecte drepturile popoarelor indigene și ale comunităților locale atunci când se desemnează noi zone protejate.”* ([EC working document - Criteria and guidance for protected areas designations](#)¹, Cap. 3.5, pag.17).

 Mecanisme care trebuie activate preliminar: Planul Național Strategic în cadrul PAC UE; stabilirea schemelor naționale de plăți pentru servicii de mediu; bugetul național; fondul de mediu, etc.

 Fonduri UE dedicate conservării pădurilor, cu o alocare bugetară “echitabilă”, bazată pe indicatori de rezultat clari, în legătură cu obiectivele de conservare a pădurilor și eforturile de conservare; în ceea ce privește mecanismele UE, trebuie revizuită și regula “adiționalității”.²

 Stabilirea unor angajamente preliminare de conservare a terenurilor private printr-un proces participativ, în care principiul Consimțământului liber, exprimat prealabil și în deplină cunoștință de cauză (FPIC) este respectat îndeaproape (cu un accent special pe comunitățile vulnerabile dependente de păduri). *“În special, desemnarea de arii protejate pe terenuri private, atunci când este avută în vedere, ar trebui să se facă cu implicarea deplină a proprietarilor de terenuri și cu mecanisme de compensare adecvate, în conformitate cu legislația națională.”* (EC working document - Criteria and guidance for protected areas designations, Cap. 3.5, pag. 17)

¹ https://environment.ec.europa.eu/publications/criteria-and-guidance-protected-areas-designations-staff-working-document_en

² Susținerea revizuirii normelor CE, în ceea ce privește nivelul plăților compensatorii eligibile din fondurile UE, deoarece statele membre pot lua în considerare în prezent doar măsurile de conservare care depășesc cerințele cadrului legislativ național existent. Această situație ar putea submina tocmai bunele practici existente (de exemplu, normele silvice / OECM - Other effective area-based conservation measures/ Alte măsuri eficiente de conservare bazate pe suprafață), aplicate de decenii conform legislației naționale.

 Doar despăgubirea proprietarilor de drept care vor fi supuși unor restricții, **NU** este suficientă.

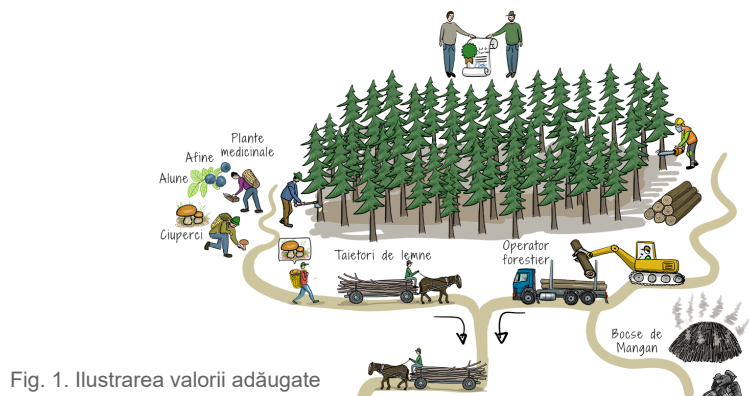
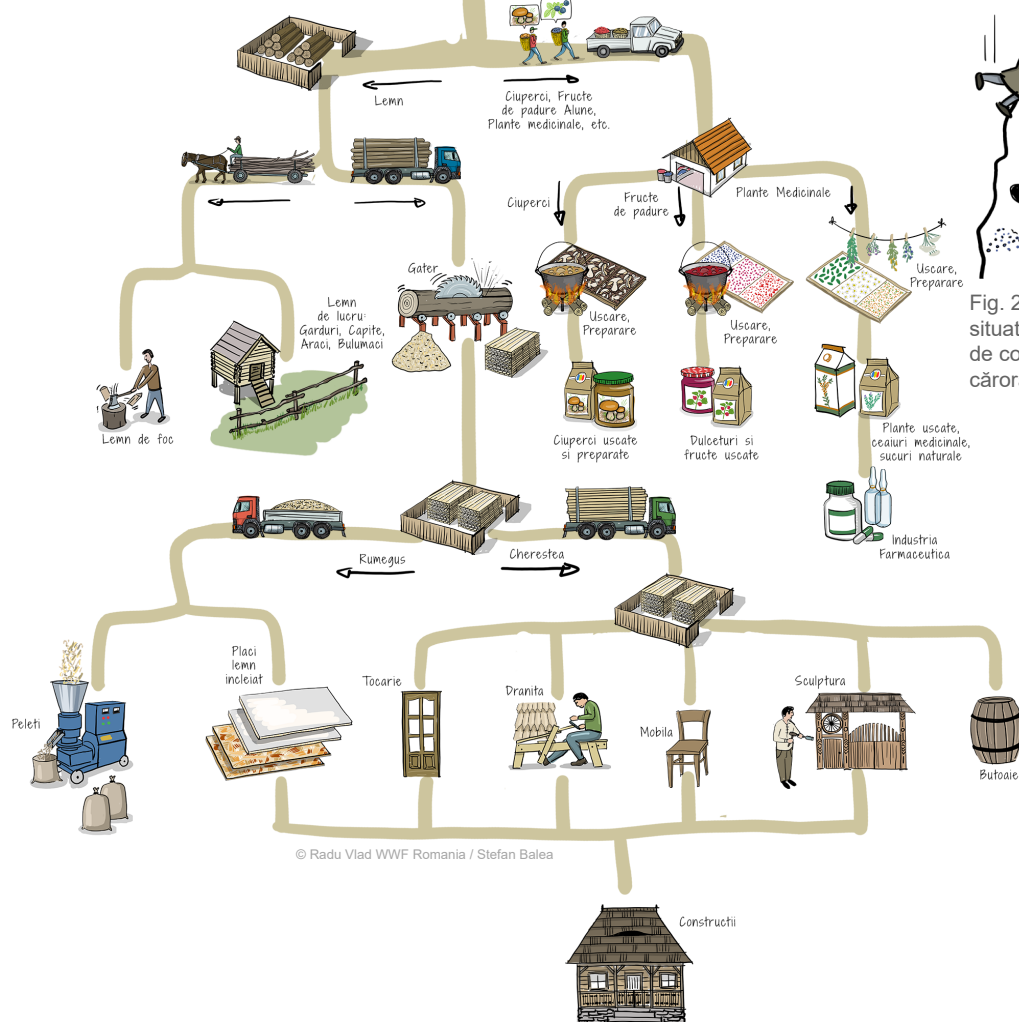

Fig. 1. Ilustrarea valorii adăugate prin lanțurile valorice verticale de valorificare a produselor oferite de pădure

Fig. 2 Ilustrarea efectului socio-economic în situația în care se instituie doar mecanisme de compensare a proprietarilor de păduri cărora le sunt impuse restricții.

© Radu Vlad WWF Romania / Stefan Balea

 Se asigură o tranziție echitabilă pentru toți, **inclusiv pentru comunitățile dependente de păduri**, dezavantajate prin restricționarea utilizării resurselor naturale (aceste comunități fiind în mod tradițional angrenate în valorificarea și prelucrarea acestor resurse). *N.B.* A se vedea logica ce stă la baza preocupării UE de a încorpora “tranziția echitabilă” pentru strategiile de decarbonizare pe termen lung (aceeași strategie ar trebui aplicată și pentru resursele naturale oferite de ecosistemele forestiere, având în vedere că, în cadrul Strategiei UE pentru biodiversitate, se preconizează că, pentru anumite regiuni, suprafețe semnificativă se vor încadra într-un regim de protecție strictă).

Mecanisme care trebuie activate preliminar:

- ✓ Identificarea comunităților vulnerabile, dependente de păduri;
- ✓ Comunitățile dependente de păduri sunt incluse în legislația transversală privind comunitățile defavorizate;
- ✓ Cadrul legislativ impune luarea în considerare a impactului asupra comunităților locale vulnerabile-dependente de resursele forestiere, în elaborarea propunerilor de dezvoltare la nivelul de document programatic înainte de luarea deciziei finale în legătură cu promovarea acestora;
- ✓ Reconvertirea profesională/afacerile verzi alternative ar trebui să fie sprijinite/subvenționate prin fonduri UE și naționale pentru a înlocui locurile de muncă generate anterior de recoltarea și prelucrarea produselor forestiere.

Fără un **mecanism funcțional** care să **susțină financiar** eforturile de conservare, nu se poate construi nimic durabil (a se vedea experiența de 30 de ani din Aree Naturale Protejate, în urma procesului de restituire).

A.2 ELABORAREA CRITERIILOR DE IDENTIFICARE - CADRU ADMINISTRATIV

Analiza GAP a performanțelor sistemului de Aree Protejate;

Identificarea **lacunelor în desemnarea** siturilor pentru Rețeaua Natura 2000;

Identificarea **valorilor ridicate de conservare reprezentative la nivel național**, inclusiv a tipologiei reprezentative de habitate forestiere pentru conservarea biodiversității și a resurselor genetice, care sunt compatibile cu regimul de protecție strictă;

Procedurile de identificare (inclusiv **criteriile de priorizare**) ar trebui să fie elaborate și asumate de Autoritatea Competentă pe baza unei evaluări științifice și tehnice solide a **criteriilor de reprezentativitate și funcționalitate**, în urma unui **proces participativ**.

Propunerile privind criteriile aplicabile la nivel național (testate în zone prioritare de conservare) se găsesc în **Capitolul B**.

A.3 PROCESUL DE IDENTIFICARE A ZONELOR POTENȚIALE CARE ÎNDEPLINESC CRITERIILE STABILITE - CADRU ADMINISTRATIV

Consortiu de experți delegat și coordonat de Autoritățile Competente ar trebui să fie **împuternicit să colecteze și să prelucreze** informațiile relevante pentru identificarea **zonelor potențiale** care îndeplinesc criteriile stabilite;

Identificarea **zonele potențiale de protecție** pentru îndeplinirea țintei de "10%" - ar trebui să se realizeze printr-un proces **transparent și participativ**, în care să se respecte îndeaproape principiile consimțământului liber, exprimat prealabil și în cunoștință de cauză (**FPIC**); În acest sens ar fi utilă /necesară o consultare publică la nivel regional /național a factorilor interesați;

Autoritățile Competente să dezvolte și să mențină în mod transparent o **bază de date GIS** care să includă o descriere detaliată a zonelor **potențiale compilate**.

A.4 DESEMNARE - CADRU ADMINISTRATIV

Validarea finală a ariei strict protejate de către Autoritățile Competente prin intermediul unui proces participativ larg, bazat pe următoarele PRINCIPII:

- ✓ În mod **proporțional**, ar trebui să fie considerate zone **reprezentative** din **toate regiunile biogeografice**;
- ✓ Ar trebui să vizeze, de asemenea, și valorile ridicate de conservare care **nu sunt incluse în prezent în zonele protejate**;
- ✓ **Natura proprietății terenurilor nu ar trebui să fie considerată drept criteriu**; validarea finală ar trebui să ia în considerare doar reprezentativitatea valorilor de biodiversitate și serviciilor ecosistemice critice furnizate respectiv funcționalitatea rețelei stabilite în consecință;
- ✓ **ROLURILE MULTIPLE DE PROTECȚIE** oferite de zonele forestiere; în special, ar trebui să se acorde prioritate ecosistemelor care pe lângă reprezentativitatea valorilor de biodiversitate furnizează și **servicii ecosistemice în situații critice** sau a celor care au nevoie de o reziliență sporită pentru a se **adapta la schimbările climatice** (inclusiv zonelor care ar putea fi încadrate în **criteriile OECM**);
- ✓ Conceperea unui **amestec** între (i) **noi desemnări de arii protejate /consolidarea ariilor protejate compacte deja existente**, suficient de mari pentru ca procesele naturale cheie să se desfășoare în esență fără a fi perturbate și (ii) **o rețea de arii de protecție strictă cu impact larg** (adică “stimulatoare” - “**pacemakers**”), care să ia în considerare și zonele deficitare din punct de vedere al biodiversității, chiar și în afara fondului forestier;
- ✓ Zonele aflate sub protecție strictă trebuie să fie **semnificative din punct de vedere funcțional**, astfel încât regimul lor de protecție strictă să poată produce rezultatele așteptate în materie de conservare și să asigure **capacitatea de autoreglare a ecosistemelor**; Astfel, rețeaua de zone de protecție strictă cu impact larg (de ex. “stimulatoare”) ar trebui să ia în considerare habitate naturale de interes conservativ care au o suprafață de minim 10 ha, cu o distanță între două puncte de delimitare opuse ale parcelei forestiere de minim 20 m; pentru **zonele umede** (inclusiv zonele ripariene de care acestea depind) ar putea fi luată în considerare, o suprafață minimă de 1 ha (fiind considerate după caz, ecosisteme bogate în carbon);
- ✓ Se vor putea include în zona de protecție strictă, după caz, și suprafețele care nu îndeplinesc în prezent criteriile de desemnare considerate, pentru asigurarea **funcției de conectivitate ecologică** a pădurilor cu valoare ridicată de conservare dar și din rațiuni de eficientizare a eforturilor de administrare.

O evaluare a **impactului socio-economic și de mediu asupra comunităților locale** ar trebui să fie luată în considerare pentru desemnarea/distribuirea finală a zonelor de protecție strictă.

A.5 REZULTATE ȘI EFICACITATEA MANAGEMENTULUI - CADRU LEGISLATIV

- Rezultat: Catalogul ecosistemelor protejate**, care acoperă 10% din suprafața fondului forestier - o **formă consolidată a setului de date** asumate de către Autoritățile Competente la nivel național, pe baza **angajamentelor contractuale cu proprietarii de terenuri private**. Zonele strict protejate ar trebui să fie desemnate “*prin intermediul unor instrumente juridice naționale specifice, cum ar fi unele rezervații naturale existente, prin acorduri contractuale specifice pe termen lung sau prin zonare în cadrul planificării gestionării unor zone mai largi. În aceste cazuri, zonele strict protejate trebuie să fie identificate în mod clar în planurile de gestionare, iar aceste planuri trebuie să aibă un statut juridic*” ([EC working document - Criteria and guidance for protected areas designations](#), Cap. 4.3).
- Regimul silvic/norme silvice ar trebui să încorporeze noile concepte de conservare incluse în Strategia UE privind biodiversitatea 2030 sub forma “conservării pădurilor” (Gospodărirea pădurilor integrează conservarea biodiversității).

WWF Romania,

Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29, sector 5, București, 050881, România. Tel. +40 21 317 49 96

office@wwf.ro | www.wwf.ro

WWF® and World Wide Fund for Nature® trademarks and ©1986 Panda Symbol are owned by WWF-World Wide Fund For Nature (formerly World Wildlife Fund). All rights reserved.

A.6 ELEMENTE-CHEIE PRIVIND REGIMUL DE “PROTECȚIE STRICTĂ” CARE TREBUIE LUATE ÎN CONSIDERARE

Considerații generale și recomandări privind punerea în aplicare a regimului de “protecție strictă”:

≡ **tip funcțional (TI):** Funcții speciale de protecție a naturii, în care legea interzice orice fel de exploatare a lemnului sau a altor produse. Aplicabil pentru (i) Pădurile multiseculare (adică pădurile virgine și cvasivirgine) și (ii) zonele forestiere incluse în rezervații științifice, rezervații naturale și zone declarate monumente ale naturii, zone protejate integral sau rezervații naturale stricte din cadrul ariilor naturale protejate, în conformitate cu legislația de mediu în vigoare

≡ **tip funcțional (TI + TII):** Funcții speciale de protecție în care nu este permisă exploatarea forestieră cu scop de producție (i.e. comercială) și în care intervențiile de exploatare pot avea loc doar dacă este necesar din motive speciale de conservare:

- Procesul de producție nu este reglementat și planificat - nu există premise pentru intervenții de recoltare în scopuri comerciale;
- Intervențiile de recoltare pot fi justificate numai pentru a maximiza rolul de protecție atribuit pentru conservarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice suplimentare; compatibile cu proiectarea unui management activ ([EC working document - Criteria and guidance for protected areas designations](#), Cap. 4.1), pentru:
 - prevenirea dezastrelor naturale (de exemplu, incendii de vegetație);
 - refacerea și/sau conservarea habitatelor și a speciilor, urmată de o protecție strictă;
 - controlul speciilor exotice invazive;
 - activități recreative neintruzive și strict controlate;
 - activități și instalații neintruzive;
 - controlul populațiilor de ungulate sălbatice pentru a asigura o stare bună a habitatelor și a speciilor;
 - cercetare științifică;
 - activități legate de utilizarea resurselor de subzistență la scară mică de către comunități dependente de pădure (de exemplu, VRC5 - nevoi de bază în situații critice, cum ar fi necesitatea de lemn de foc la stâne).
- “lăsat în esență neperturbat” = “susținerea și îmbunătățirea proceselor naturale”.

 În cazul în care aceste activități sunt **compatibile cu obiectivele de conservare** a zonelor, pe baza unei **evaluări de la caz la caz** ([EC working document - Criteria and guidance for protected areas designations](#), Cap. 4.1)

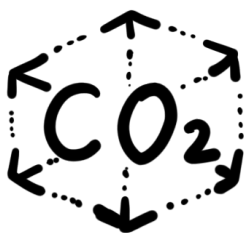
B. Criterii propuse pentru identificarea zonelor potențiale de protecție strictă (obiectiv 10%)

(1) PROCESE NATURALE

(2) PĂDURI VIRGINE ȘI CVASIVIRGINE

(3) ECOSISTEME BOGATE ÎN CARBON

(4) ALTE ECOSISTEME CU VALOARE RIDICATĂ (SAU POTENȚIAL RIDICAT) PENTRU BIODIVERSITATE

(1) Procesele naturale

Concentrații de diversitate biologică*, care sunt semnificative la nivel global, regional sau național - Suprafețe forestiere incluse în **arii strict protejate în conformitate cu legislația de mediu în vigoare** (de exemplu, rezervații științifice, rezervații naturale și zone declarate monumente ale naturii, zone complet protejate sau rezervații naturale strict protejate din cadrul ariilor naturale protejate).

- Se are în vedere actualizarea planurilor de management existente: **250 de planuri de management** pentru ariile naturale protejate sunt prevăzute a fi **revizuite și actualizate** în conformitate cu legislația UE până la 30 iunie 2026 investiția 3.1. PNRR);
- Va fi luată în considerare și viitoarea revizuire a **Legii ariilor protejate** (OUG 57).

Estimarea suprafeței existente:

Cca 170 000 ha sunt deja incluse în aceste categorii de AP;

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-5.c - Arboretele cuprinse în rezervații naturale, cu regim strict de protecție;
- 1-5.d - Arboretele din păduri constituite în rezervații științifice;
- 1-5.f - Arboretele declarate monumente ale naturii;
- 1-6.a - Arboretele din parcurile naționale incluse, prin planurile de management, în zona de protecție strictă;
- 1-6.b - Arboretele din parcurile naționale incluse, prin planurile de management, în zona de protecție integrală;
- 1-6.f - Arboretele din parcurile naturale incluse, prin planurile de management, în zona de protecție strictă;
- 1-6.g - Arboretele din parcurile naturale incluse, prin planurile de management, în zona de protecție integrală;
- 1-6.j - Arboretele din geoparcuri, incluse prin planurile de management, în zona de protecție strictă a ariilor naturale protejate;
- 1-6.m - Arboretele din rezervații ale biosferei incluse în zona strict protejată.

(2) Pădurile virgine, cvasivirgine rămase

Pădurile virgine și cvasivirgine care se încadrează în definițiile și criteriile de identificare elaborate de către Grupul de lucru al CE pentru Păduri și Natură în cadrul Strategiei UE privind biodiversitatea - 2030.

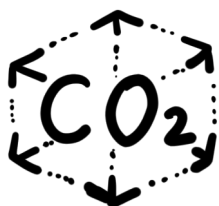
- Finalizarea studiilor de identificare și stabilirea procedurilor legale de protecție pentru pădurile virgine și cvasivirgine care se încadrează în definițiile și criteriile de identificare furnizate de Grupul de lucru al CE pentru Păduri și Natură în cadrul Strategiei UE privind biodiversitatea – 2030.
- Schemele de gestionare și planurile de management adecvat pentru siturile din patrimoniu Universal UNESCO sunt elaborate printr-un proces participativ; strategiile de management sunt în conformitate cu ghidul transnațional aprobat de IUCN.

Estimarea suprafeței existente:

- Catalogul Național (CN): 71.000 ha (deja include și se suprapune % cu categoria 1);
- Patrimoniul Universal UNESCO: + 6000 ha (24.000 – 18.000 deja incluse în Catalogul Național);
- Subzona tampon de protecție (Ghidul IUCN): + cca. 5.000 ha;
- Păduri virgine și cvasivirgine deja identificate dar neincluse până în prezent în Catalogul Național: + 15.000 ha;
- Alte păduri virgine și cvasivirgine ce vor fi identificate: activitate prioritară în derulare conform legislației naționale.

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-5.j - Arboretele din păduri virgine (TI);
- 1-5.o - Arboretele din păduri cvasivirgine (TI);
- 1-6.q - Arborete incluse în Patrimoniul Universal UNESCO;
- 1-6.r - Arborete aflate în subzona tampon de protecție a siturilor UNESCO (TI /TIII);

**(3) Ecosisteme bogate în carbon
(zonele “semnificative”, nu este obligatorie
includerea tuturor zonelor umede)**

Toate zonele umede semnificative - zone umede permanente, peste 1 ha, (incluzând și zonele ripariene de care acestea depind).

- **Zonele umede**, (incluzând și zonele ripariene de care acestea depind), să fie cartografiate și incluse în categoria funcțională a **habitatelor marginale** și să se asigure un regim de protecție adecvat și pe termen lung (N.B. încadrarea lor în prezent ca “terenuri pentru hrana vânatului” (V-uri) sau “terenuri forestiere neproductive” (N-uri), ajută la identificare dar nu reflectă valoarea lor excepțională pentru biodiversitate și nu pot garanta statutul lor de protecție).

Estimarea suprafeței existente:

Habitate marginale (e.g. N-uri, V-uri, etc.) și terenuri cu înmlăștinare permanentă: cca. 20.000 h.

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

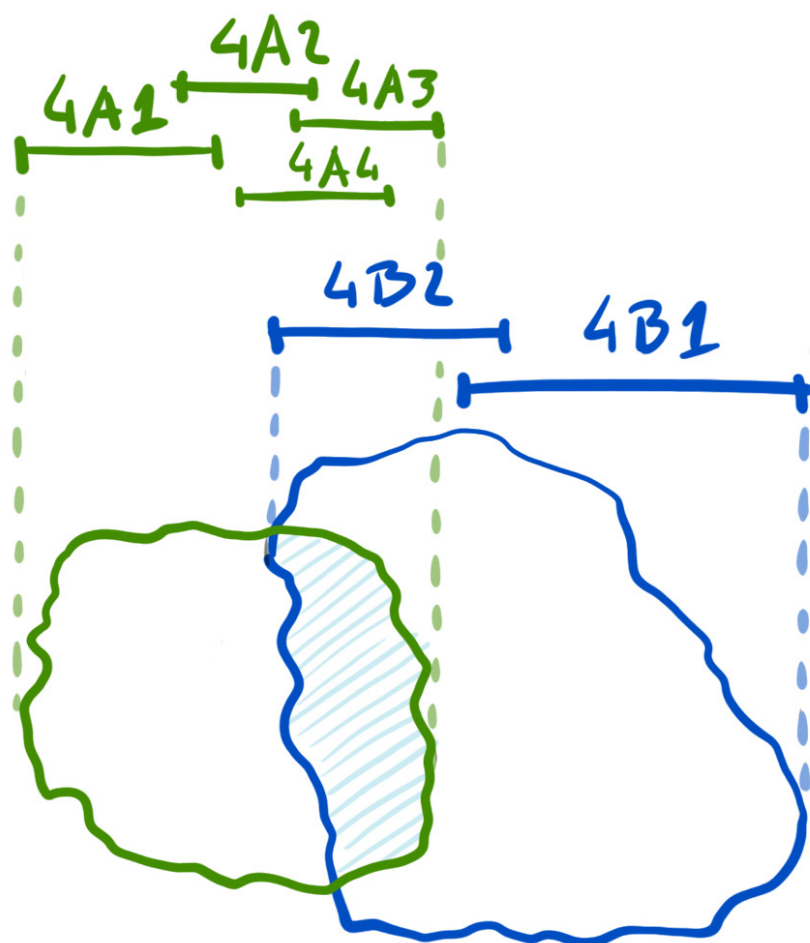
- 1-2.i - Arboretele situate pe terenuri cu înmlăștinare permanentă;
- Habitate marginale (N-uri, V-uri, T-uri,);

(4) Alte ecosisteme cu valoare ridicată (sau potențial ridicat) pentru biodiversitate

Eșantioane de Ecosisteme Forestiere Naturale Reprezentative ³ într-o stare de conservare favorabilă care îndeplinesc MULTIPLE ROLURI DE PROTECȚIE.

Pentru a asigura o prioritizare adecvată, în timpul procedurilor de desemnare, ar trebui luate în considerare **cumulativ:** (A) **prezența valorilor reprezentative ale biodiversității*** și (B) **alte obiective de protecție specifice zonei* (OASPO)** - **servicii ecosistemice în situații critice** furnizate de anumite zone, și care sunt compatibile cu regimul de strictă protecție (N.B. „În special, ecosistemele care furnizează servicii ecosistemice importante sau cele care au nevoie de o reziliență sporită pentru a se adapta la schimbările climatice ar trebui să fie prioritizate” (DG Env. guidance, Cap. 4.1.4).

MULTIPLE ROLURI DE PROTECȚIE

=

prezența unor valori reprezentative pentru biodiversitate ⁴ (4.A)

+

alte obiective de protecție specifice zonei ⁵ (4.B)

(4.A) Valori reprezentative de biodiversitate*

- 4.A.1 Resurse genetice forestiere;
- 4.A.2 Ecosisteme rare, amenințate, periclitare inclusiv habitate marginale naturale cu valoare conservativă ridicată;
- 4.A.3 Păduri care sunt habitate pentru specii de plante rare, amenințate și periclitare;
- 4.A.4 Utilizarea sezonieră critică (zone de reproducere, zone de refugiu, conectivitate ecologică).

(4.B) Alte obiective de protecție specifice zonei* (adică zone care ar putea corespunde, de asemenea, criteriilor OECM)

- 4.B.1 Servicii ecosistemice în situații critice;
- 4.B.1 Zone urbane și periurbane.

Ipoteza cheie

Se va acorda prioritate zonelor care îndeplinesc alte obiective de protecție specifice zonei* (OASPO).

³ Incluzând atât habitatele forestiere de interes comunitar, cât și cele specifice la nivel regional/național.

⁴ 4.A.1 și/sau 4.A.2 și/sau 4.A.3 și/sau 4.A.4

⁵ 4.B.1 și/sau 4.B.2 (adică OASPO 1 și/sau OASPO 2)

WWF Romania,

Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29, sector 5, București, 050881, România. Tel. +40 21 317 49 96

office@wwf.ro | www.wwf.ro

WWF® and World Wide Fund for Nature® trademarks and ©1986 Panda Symbol are owned by WWF-World Wide Fund For Nature (formerly World Wildlife Fund). All rights reserved.

ECOSISTEME NATURALE FORESTIERE REPREZENTATIVE

Includerea în **zona de protecție strictă (10%)** a unor **eșantioane reprezentative pentru tipologia habitatelor** la nivel național pentru **conservarea biodiversității și a resurselor genetice**.

- contribuie la oprirea declinului și **conservarea /restaurarea biodiversității** și a **serviciilor ecosistemice critice** care sunt esențiale pentru supraviețuirea omenirii;
 - asigură conservarea **resurselor genetice și adaptabilitatea populațiilor** și speciilor în contextul schimbărilor climatice prin menținerea unui nivel corespunzător de **variabilitate genetică**;
 - conservarea **evoluției dinamicii naturale** a ecosistemelor, **funcționalitatea serviciile ecosistemice** critice pe care le oferă în contextul schimbărilor climatice;
 - ocrotirea unei **resurse științifice și culturale**.
- Propunem conservarea **tipurilor de habitate natural reprezentative** întrucât:
 - Fitocenozele reprezintă expresia fidelă a **condițiilor specifice ale biotopului** (climatic, edafic, geomorfologic);
 - Fitocenozele reprezintă scheletul stabil al ecosistemelor, baza piramidei trofice - hrană și adăpost pentru **toate speciile caracteristice** care pot exista în mod natural;
 - În acest fel se poate susține în mod eficient și durabil **conservarea celor cca 4000 specii de floră**, etc.

Biodiversitatea excepțională din spațiul Carpato-Danubiano-Pontic se datorează și diversității regiunilor biogeografice: 5 regiuni biogeografice (357 tipuri de habitate).

4.A Valori reprezentative de biodiversitate*

(4.A.1) RESURSE GENETICE FORESTIERE

Asigură adaptabilitatea populațiilor și speciilor într-un mediu în schimbare prin menținerea unui nivel corespunzător de variabilitate genetică (Enescu et al., 1997).

- Dezvoltarea Catalogului Național al Resurselor Genetice Forestiere care să vizeze mai multe specii de interes conservativ, caracteristice la nivel regional /național.

Estimarea suprafeței existente:

- Catalogul Național al Resurselor Genetice Forestiere ⁶ (in situ core): 12.000 ha (TII);
- Rezervații de semințe: 38.000 ha (TII).

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-5.h - Arboretele constituite ca rezervații de semințe;
- 1-5.l - Arboretele din păduri destinate conservării resurselor genetice;
- 1-5.n- Arboretele constituite ca zonă tampon pentru resurse genetice forestiere (%).

⁶ <https://www.icasht.ro/Catalogul%20National%20al%20RFG.pdf>

(4.A.2) ECOSISTEME RARE, AMENINȚATE, PERICLITATE INCLUSIV HABITATE MARGINALE NATURALE CU VALOARE CONSERVATIVĂ RIDICATĂ

Ecosisteme rare, amenințate și pe cale de dispariție care reprezintă valori ridicate de conservare la nivel național/regional și cărora ar trebui să li se acorde o atenție specială sub forma unui regim de protecție strictă ca o **condiție de precauție** pentru menținerea complexității compoziționale și structurale.

Prezența unui ecosistem inclus în anexa Ecosisteme forestiere rare, amenințate, periclitate, cu o stare de conservare favorabilă și o suprafață compactă care poate asigura capacitatea de autoreglare a ecosistemelor (arboret sau grup de arborete, cu o suprafață de **cel puțin 10 ha**).

- Valori Ridicate de Conservare (VRC) 3 - peste 50 de tipuri de habitate forestiere rare, amenințate, periclitate, inclusiv **habitate marginale naturale**:

- A.1. Complexe de păduri cuprinzând rariști de arbori, tufărișuri și mlaștini oligotrofe și eutrofe;
- A.2. Complexe de rariști de arbori și tufărișuri în etajul subalpin;
- A.3. Complexe de păduri și rariști de arbori și tufărișuri din silvostepă și stepă;
- A.4. Complexe de păduri, rariști de arbori, tufărișuri și vegetație ierboasă psamofilă pe nisipurile marine sau continentale;
- B.1. Păduri și tufărișuri rare (de regulă periclitate);
- B.2. Ecosisteme forestiere relictare (și rare sau periclitate);
- B.3. Păduri și tufărișuri periclitate antropice;
- C. Habitate Marginale Naturale⁷ cu valoare ridicată de conservare.

Această listă cuprinde, de asemenea, **habitatele prioritare*** de interes comunitar **Natura 2000**.

Estimarea suprafeței existente:

- VRC 3: 90.000 ha;
- Habitate Marginale Naturale cu valoare ridicată de conservare (inclusiv zonele ripariene de care acestea depind): 20.000 ha.

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-3.a - Arboretele din stepă și silvostepă cu condiții grele de regenerare;
- 1-3.b - Arboretele de stejar pedunculat din zona de câmpie, cu condiții grele de regenerare;
- 1-3.c - Arboretele de stejar pufos și brumăriu, din silvostepă, cu condiții grele de regenerare;
- 1-3.f - Lizierele situate de-a lungul trupurilor de pădure din zona de câmpie și coline joase;
- 1-3.h - Arboretele situate în condiții foarte grele de regenerare;
- 1-3.i - Jnepenișuri;
- 1-3.m - Pădurile situate în vecinătatea Mării Negre și a lacurilor litorale;
- 1-5.u - Arboretele din ecosisteme forestiere rare, amenințate sau periclitate;
- Habitate marginale naturale cu valoare conservativă mare (e.g. N-uri, V-uri);
- VRC 3 - asumate de către ocoalele silvice certificate;
- Planuri de management a ariilor naturale protejate.

⁷ Habitate marginale naturale cu valoare conservativă mare incluse în /protejate de fondul forestier național: zone umede, rariști de arbori și tufărișuri periclitate antropice, stâncării și grohotișuri, ecosistemele edificate de specii ierboase (poieni/goluri în pădure), terenuri sărăturate, etc. (e.g. N-uri, V-uri).

(4.A.3) PĂDURI CARE SUNT HABITATE PENTRU SPECII DE PLANTE RARE, AMENINȚATE ȘI PERICLITATE

Păduri care sunt habitate pentru specii de plante rare, amenințate și periclitare (peste 65 de specii de plante - de exemplu, VRC 1.2, a se vedea anexa G la Standardul Național FSC pentru România), dar numai pentru speciile pentru care cerințele ecologice sunt compatibile cu un regim de protecție strict.

Cele mai reprezentative situri care conțin o populație viabilă a acestor specii sunt deja incluse în ariile protejate. Prin urmare, ne referim aici doar la acele suprafețe care nu sunt deja incluse în arii strict protejate conform legislației de mediu actuale.

Estimarea suprafeței existente:

- Pe baza planurilor de management a ariilor naturale protejate și a formularelor standard Natura 2000;
- Pe baza VRC 1.2 deja identificate/asumate de ocoalele silvice certificate;
- Pe baza Registrului elementelor de biodiversitate identificate/asumate de către ocoalele silvice certificate FSC.

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-5.a - Arboretele cuprinse în rezervații naturale cu management activ ce vizează conservarea;
- 1-5.e - Arboretele constituite în zone de protecție a monumentelor naturii;
- 1-6.n - Arboretele din rezervațiile biosferei, incluse în zona tampon;
- 1-6.c - Arboretele din parcurile naționale din zona de conservare durabilă constituite din primul rând de parcele limitrofe zonei de protecție strictă/integral;
- Planuri de management a ariilor naturale protejate.

(4.A.4) UTILIZAREA SEZONIERĂ CRITICĂ (ZONE DE REPRODUCERE, ZONE DE REFUGIU, CONECTIVITATE ECOLOGICĂ)

Păduri care oferă adăpost pentru concentrații mari de indivizi ai unor specii în perioadele/etapele critice ale vieții lor.

Estimarea suprafeței existente:

- zone de cuibărit și de odihnă pentru speciile de păsări migratoare și/sau coloniale;
- locurile de „rotit” ale cocoșilor de munte și ale cocoșilor de mesteacăn;
- grote, peșteri, arbori scorburoși care oferă condiții de hibernare și reproducere pentru colonii de lilieci;
- zone de refugiu de iarnă pentru capre negre;
- zone umede pentru reproducerea amfibienilor;
- zone cu mai multe bălloguri de urși;
- coridoare ecologice de importanță critică.

Estimarea suprafeței existente:

- Pe baza planurilor de management a ariilor protejate: (TBD);
- Pe baza VRC 1.3 deja identificate/asumate de către ocoalele silvice certificate: (TBD);
- Pe baza Registrului elementelor de biodiversitate identificate/asumate de ocoalele silvice certificate: (TBD);
- Pe baza amenajamentelor silvice.

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-5.i- Arboretele destinate protecției unor specii ocrotite din faună;
- 1-5.t - Arboretele din păduri constituite în coridoare ecologice (TIV);
- 1-5.s - Arboretele incluse în zonele umede de importanță internațională (situri RAMSAR);
- Planuri de management a ariilor naturale protejate;
- VRC 1.3 asumate de către ocoalele silvice certificate.

4.B Alte obiective de protecție specifice zonei* (adică zone care ar putea corespunde, de asemenea, criteriilor **OECM**)

O altă măsură eficientă de conservare pe suprafață („Other effective area-based conservation measures”) înseamnă "o zonă definită geografic, alta decât o arie protejată, care este guvernată și gestionată în așa fel încât să obțină rezultate pozitive și durabile pe termen lung pentru conservarea in situ a biodiversității, cu funcțiile și serviciile ecosistemice asociate și, după caz, valorile culturale, spirituale, socio-economice și alte valori relevante la nivel local" ⁸ / / / OECM-urile pot include, prin urmare, zone care au o anumită formă de protecție legală care nu este legată de protecția habitatelor și a speciilor (de exemplu, zonele desemnate pentru protecția apelor, zonele de prevenire a inundațiilor, peisajele agro-silvice, zonele militare cu acces restricționat, măsurile de restricționare a pescuitului, siturile de cabluri subacvate), dar care promovează indirect conservarea biodiversității ([DG Env. guidance](#), Cap. 3.3.2).

4.B.1 SERVICII ECOSISTEMICE ÎN SITUAȚII CRITICE (OASPO.1)

Pădurile, care sunt esențiale pentru sursele de apă, prevenirea și controlul eroziunii, terenurile agricole și calitatea aerului:

- Pădurile situate în perimetrele de protecție a izvoarelor, zăcămintelor și surselor de apă minerală ce constituie surse de apă potabilă pentru comunitățile din zonă precum și pădurile situate pe versanții direcți ai lacurilor de acumulare și naturale ce constituie surse de apă potabilă pentru comunitățile din zonă;
- Păduri situate în bazine hidrografice cu fenomene torențiale și cu transport excesiv de sedimente;
- Păduri ripariene care protejează malurile râurilor și reduc impactul inundațiilor;
- Pădurile care au un rol critic în protejarea resurselor solului: pădurile situate stâncării, pe grohotișuri și pe terenuri cu eroziune în adâncime și pe terenuri cu pante abrupte ($\geq 35^\circ$ pe orice tip de substrat geologic, $\geq 30^\circ$ pe stânci și $\geq 25^\circ$ pe nisipuri și pietrișuri);
- Pădurile din jurul golurilor alpine/subalpine cu lățimi de 100-300 m, în funcție de geomorfologie, substraturi geologice, soluri, precum și de structura pădurii;
- Vegetația forestieră din jurul culoarelor de formare a avalanșelor, precum și terenurile acoperite de jnepenișuri din preajma acestora;
- Benzi de pădure în jurul terenurilor agricole în zonele cu condiții grele pentru agricultură;
- Păduri care asigură protecția împotriva poluării atmosferice sau a solului.

⁸ Vezi : 62 CBD/COP/DEC/14/8 din 13 noiembrie 2018, <https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-14/cop-14-dec-08-en.pdf>.

Estimarea suprafeței existente:

- Pe baza amenajamentelor silvice (a se vedea tabelul de mai jos);
- Pe baza VRC 4 deja identificate/ asumate de către ocoalele silvice certificate.

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-1.a - Arboretele situate în perimetrele de protecție a izvoarelor, a zăcămintelor și surselor de apă minerală și potabilă;
- 1-1.b - Arboretele situate pe versanții direcți ai lacurilor de acumulare și naturale;
- 1-1.e - Arboretele situate în albia majoră a râurilor;
- 1-1.g - Arboretele din bazinele torențiale sau cu transport excesiv de aluviuni;
- 1-2.a - Arboretele situate pe stâncării, pe grohotișuri și pe terenuri cu eroziune în adâncime și pe terenuri cu înclinarea mare;
- 1-2.c - Arboretele/Benzile de pădure din jurul golurilor alpine;
- 1-2.f - Arboretele situate în zonele de formare a avalanșelor și pe culoarele acestora;
- 1-2.k - Arboretele situate în zonele de carst;
- 1-2.l - Arboretele situate pe terenuri cu substraturi litologice foarte vulnerabile la eroziuni și alunecări;
- 1-3.f - Lizierele situate de-a lungul trupurilor de pădure din zona de câmpie și coline joase;
- 1-3.j - Arboretele situate în zone cu atmosferă puternic poluată;
- 1-3.k - Arboretele situate în zone cu atmosferă slab și mediu poluată.

VRC 4 asumate de către ocoalele silvice certificate.

Se vor considera doar cazurile în care regimul de protecție strictă este compatibil cu îndeplinirea obiectivelor de conservare considerate pentru zonele respective.

4.B.1 ZONE URBANE ȘI PERIURBANE (OASPO.2)

„Înverzirea” orașelor

Alte zone urbane și periurbane, fără a fi protejate din punct de vedere juridic, sunt componente importante ale infrastructurii verzi sau albastre, contribuind la biodiversitatea urbană și asigurând conectivitatea între ariile protejate și, prin urmare, contribuind la coerența rețelei de arii protejate (ca parte a coridoarelor ecologice care au ca scop creșterea coerenței rețelei trans-europene de protecție a naturii) ([DG Env. guidance](#), Cap. 3.3.3).

Zonele verzi urbane și periurbane ar trebui să fie luate în considerare pentru atingerea obiectivului UE dacă sunt desemnate ca zone protejate sau sunt recunoscute ca OECM și respectă criteriile pentru OECM enumerate mai sus. ([DG Env. guidance](#), Cap. 3.3.3).

WWF Romania,

Bd. Tudor Vladimirescu nr. 29, sector 5, București, 050881, România. Tel. +40 21 317 49 96

office@wwf.ro | www.wwf.ro

WWF® and World Wide Fund for Nature® trademarks and ©1986 Panda Symbol are owned by WWF-World Wide Fund For Nature (formerly World Wildlife Fund). All rights reserved.

- Arboretele constituite în păduri parc, parcuri recreative, tematice sau educaționale;
- Arboretele din jurul stațiunilor balneoclimaterice, climaterice și al sanatoriilor de importanță națională stabilite de autoritatea publică centrală pentru sănătate;
- Benzi de pădure constituite din subparcele întregi situate de-a lungul căilor de comunicații de importanță națională și internațională;
- Arboretele din trupuri de pădure esențiale pentru păstrarea identității culturale a comunităților locale;
- Arboretele din păduri care protejează obiective speciale.

Estimarea suprafeței existente:

- Obiectivul Strategiei naționale pentru păduri: 100 000 ha excluse de la exploatarea forestieră comercială (ca bază de referință);
- Pe baza amenajamentelor silvice;
- Pe baza VRC 6 deja identificate/asumate de către ocoalele silvice certificate.

Sinergiile cu categoriile funcționale actuale, utilizate în cadrul Amenajamentelor Silvice în conformitate cu normele silvice:

- 1-4.a - Arboretele constituite în păduri parc, parcuri recreative, tematice sau educaționale;
- 1-4.b - Arboretele din jurul localităților, precum și arboretele din intravilan;
- 1-4.c - Arboretele din jurul stațiunilor balneoclimaterice, climaterice și al sanatoriilor de importanță națională;
- 1-4.e - Benzi de pădure constituite din subparcele întregi situate de-a lungul căilor de comunicații de importanță națională și internațională;
- 1-4.g - Arboretele din trupuri de pădure esențiale pentru păstrarea identității culturale a comunităților locale;
- 1-4.h - Arboretele din păduri care protejează obiective speciale.

Se vor considera doar cazurile în care regimul de protecție strictă este compatibil cu îndeplinirea **obiectivelor de conservare considerate** pentru zonele respective.

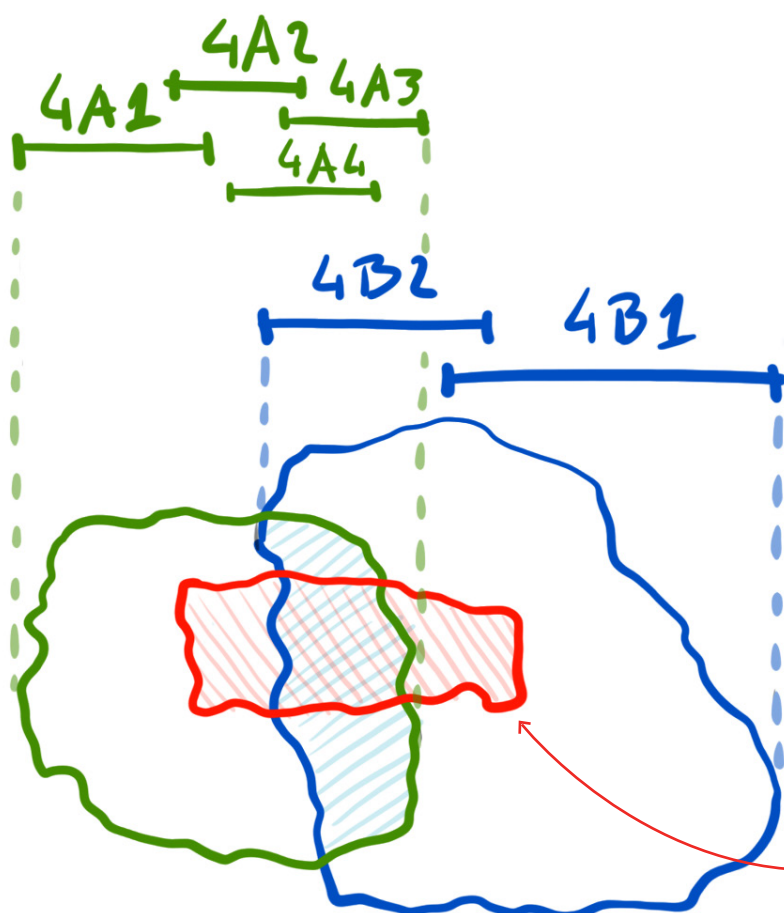

CONSIDERAȚII FINALE

ATENȚIE SUPLIMENTARĂ!

În cadrul suprafețelor potențiale totale, identificate și selectate în conformitate cu criteriul 4. - Alte ecosisteme cu valoare sau potențial ridicat de biodiversitate (N.B.: în conformitate cu rolurile multiple de protecție), ar trebui să se acorde atenție și zonelor forestiere care **nu se califică drept Păduri Multiseculare (Old-growth)** (adică nu respectă toate criteriile și indicatorii stabiliți în funcție de specificul național), **dar care totuși îndeplinesc următoarele criterii:**

- Fitocenozele sunt edificate de specii native pentru condițiile de mediu specifice locului;
- Sunt ecosisteme cu structuri complexe (conțin diferite stadii de dezvoltare, care formează un mozaic orizontal și cu o structură verticală stratificată;
- Prezența "arborilor veterani" / "arbori de habitat" care au ajuns la senescentă este importantă (arbori din generațiile anterioare, muribunzi din cauza senescentei);
- Prezența arborilor foarte bătrâni, care au mai mult de jumătate din vârsta fiziologică (adică peste 150 - 250 de ani pentru principalele specii forestiere), care sunt dominanți (adică cel puțin 35% din suprafață ar trebui să fie reprezentată de astfel de arbori "foarte bătrâni");
- Prezența lemnului mort pe picior și căzut, în toate stadiile de degradare și pe întreaga suprafață a pădurii;
- Consistență naturală (K) în funcție de tipul natural de pădure și de condițiile geologice;
- Suprafețe mari și compacte (incluzând și arborete < 30 ha dar de preferință > 10 ha, cu luarea în considerare a condițiilor staționale locale).

(4.A) Valori reprezentative de biodiversitate*

- 4.A.1 Resurse genetice forestiere;
- 4.A.2 Ecosisteme rare, amenințate, periclitare inclusiv habitate marginale naturale cu valoare conservativă ridicată;
- 4.A.3 Păduri care sunt habitate pentru specii de plante rare, amenințate și periclitare;
- 4.A.4 Utilizarea sezonieră critică (zone de reproducere, zone de refugiu, conectivitate ecologică).

(4.B) Alte obiective de protecție specifice zonei* (adică zone care ar putea corespunde, de asemenea, criteriilor OECM)

- 4.B.1 Servicii ecosistemice în situații critice;
- 4.B.1 Zone urbane și periurbane.

Prioritate suplimentară